

Daniel Kitabı - Yüz Altmış Üçüncü

Peyğəmbərliyin Örtüyünün Açılması: Danielin On Birinci Fəslinin Araşdırılması

Jeff Pippenger

2024-03-28

İndi Daniel kitabının on birinci fəslini nəzərdən keçməyə başlayacağıq.

Mən də Midiya hökmdarı Daranın birinci ilində onu təsdiqləmək və möhkəmləndirmək üçün ayaqda durdum. İndi isə sənə həqiqəti göstərəcəyəm. Bax, Farsda hələ üç padşah qalxacaq; dördüncüsü isə onların hamısından qat-qat varlı olacaq; və öz var-dövləti sayəsində qüvvətlənərək hamını Yunanıstan səltənətinə qarşı qaldıracaq. Sonra böyük hökmlərliklə hökm sürəcək və öz istədiyini edəcək qüdrətli bir padşah qalxacaq. O qalxdığı zaman onun padşahlığı parçalanacaq və göylərin dörd küləyi istiqamətində bölünəcək; lakin nə onun nəslinə, nə də onun hökm sürdüyü hökmlərlikə uyğun olaraq qalmayacaq; çünki onun padşahlığı kökündən qoparılacaq və bunlardan başqalarına veriləcək. Daniel 11:1–4.

Cəbrayıl sözə Danielə bildirməklə başlayır ki, o da Daranın birinci ilində onunla birgə fəaliyyət göstərmişdi; bu, Daranın bacısı oğlu, onun sərkərdəsi Babil aldığı və Belşəzzarı öldürdüyü ildir. Onuncu fəslin birinci ayəsinə görə, Daniel bu görüntünü Kirin üçüncü ilində alır; beləliklə, Cəbrayıl həm Daranı, həm də Kiri “axır zaman”ı təmsil edən simvollar kimi qeyd edir. Belşəzzar və Babil e.ə. 538-ci ildə Midiya-Fars imperiyası tərəfindən ələ keçirildi.

“Kir Babilonu mühasirəyə aldı; e.ə. 538-ci ildə onu hiylə ilə ələ keçirdi və farsların öldürdüyü Belşassarın ölümü ilə Babil padşahlığı mövcudluğuna son qoydu.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

Eramızdan əvvəl 538-ci ildə Daniel doqquzuncu fəslə qələmə aldı.

“Əvvəlki fəsildə [səkkizinci fəsildə] qeydə alınmış görüntü e.ə. 538-ci ildə, Belşassarın hökmlərliyinin üçüncü ilində verilmişdi. Həmin ilin özündə, hansı ki, həm də Daranın birinci ili idi, bu fəsildə [doqquzuncu fəsildə] nəql olunan hadisələr baş verdi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Eramızdan əvvəl 538-ci ildə, Belşassarın üçüncü və sonuncu ili olan Daranın birinci ilində, Rəbb Xaldeylilərin ölkəsini cəzalandırdı və onu viran qoydu.

Bütün bu torpaq viranə və heyrət doğuran bir yer olacaq; bu millətlər isə yetmiş il Babil padşahına qulluq edəcəklər. Və belə olacaq ki, yetmiş il tamam olanda, Rəbb buyurur, Mən Babil padşahını və o milləti öz təqsirləri ucbatından, həmçinin Kaldelilərin torpağını cəzalandıracağam və oranı əbədi viranəliklərə çevirəcəyəm. Yeremya 25:11, 12.

Onuncu ayədə Rəbb Babilin cəzasına keçərkən “sonra” sözünü işlədir. Babil viran edildikdən “sonra”, Rəbb Öz xeyirli işini Allahın xalqı üçün icra edəcəkdə.

Çünkü Rəbb belə deyir: Babilonda yetmiş il tamam olduqdan sonra Mən sizə nəzər salacağam və sizi bu yerə geri qaytarmaqla barənizdə olan xeyirli sözümlü yerinə yetirəcəyəm. Yeremya 25:10.

Yetmiş illik əsarət e.ə. 606-cı ildə başladı.

“E.ə. 606-cı ildə başlanan yetmiş ilin artıq öz sonuna yaxınlaşdığını Daniel anladı.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 205.

Yetmişillik əsarət e.ə. 606-cı ildə başladı və e.ə. 536-cı ildə başa çatdı; bu isə e.ə. 538-ci ildə Belşatsarın ölümündən və Babilin viran qalmasından iki il sonra idi. Bu, Kirin üçüncü ili idi. Cəbrayıl Xiddekel çayı ilə bağlı peyğəmbərliyi Kirin üçüncü ilinə aid edir və on birinci fəslin nəqlinə Daranın birinci ilinə istinad etməklə başlayır; bunu etməklə o, iki müəyyən ili göstərir. E.ə. 538-ci il də, e.ə. 536-cı il də təyin olunmuş vaxtlar idi: e.ə. 538-ci il yetmiş il peyğəmbərliyinin başa çatması üçün təyin olunmuş vaxt idi, e.ə. 536-cı il isə 538-ci ildən “sonra” Rəbbin Öz xalqı üçün xeyirli işini yerinə yetirəcəyi təyin olunmuş peyğəmbərlik vaxtı idi.

E.ə. 538-ci il və e.ə. 536-cı il hər ikisi təyin olunmuş vaxtlardır və onlar iki tarixi şəxsiyyətlə təmsil olunur; bunlardan biri Midiyanın birinci padşahı, digəri isə Farsın birinci padşahı idi. Həqiqi İsrailin həqiqi Babildə əsir olduğu yetmiş ilin sonu, ruhani İsrailin miladi 538-ci ildən 1798-ci ilə qədər ruhani Babildə əsir olduğu min iki yüz altmış ili təmsil edirdi. 1798-ci il “təyin olunmuş vaxt” idi və bundan sonra peyğəmbərcəsinə “axır zaman” kimi müəyyən edilən dövr başladı. E.ə. 538-ci il və e.ə. 536-cı il də “təyin olunmuş vaxt” kimi təmsil olunaraq, eyni zamanda “axır zaman” kimi təqdim edilən bir dövrün başlanğıcını qeyd edir.

“Allahın yer üzündəki kilsəsi bu amansız təqibin uzun dövrü ərzində əsarətdə idi; necə ki, sürgün dövründə İsrail övladları Babildə əsir saxlanılırdılar.” *Prophets and Kings*, 714.

Bütün peyğəmbərliklər, ilk dəfə yerinə yetirildikləri günlərdən daha konkret şəkildə axır günlərə müraciət edir; buna görə də e.ə. 538-ci il və padşah Darayavuş, eləcə də e.ə. 536-cı il və padşah Kir, 1989-cu ildəki “axır zaman”ı təmsil edir və bu iki padşah Prezident Reyqan və birinci Prezident Buşun timsalıdır. E.ə. 538-ci il və e.ə. 536-cı il bir nişangahı təmsil edir; bu nişangah yerinə yetirilərkən hər iki tarix eyni bir nişangahı ifadə edən tarixlər kimi başa düşülür. “Axır zaman” nişangahı iki rəmzdən ibarətdir və bəzən, Reyqan və birinci Buşda olduğu kimi, hər iki rəms eyni ildə yerinə yetirilir. Lakin bu qayda üçün istisnadır, çünki Musanın dövründə “axır zaman” nişangahı həm Harunun, həm də Musanın doğuluşu idi və onların arasında üç il fərq var idi. Məsihin tarixində isə bu, Vəftizçi Yəhyanın və Məsihin doğuluşu idi ki, onların arasında altı ay fərq var idi.

“Axır zaman” ilə əlaqədar olaraq, antixristin tarixində bu, 1798 və 1799-cu illər idi. Fransız İnqilabı peyğəmbərliyin bir mövzudur; o, 1789-cu ildə başladı və öz təyin olunmuş vaxtında — necə ki, 1798 də təyin olunmuş bir vaxt idi — 1799-cu ildə sona çatan on il davam etdi. Birlikdə onlar vəhşiyə vurulan ölümcül yaranı, habelə vəhşinin üstünə minib onun üzərində hökmranlıq edən qadını müəyyən edirlər. Darius düşmənin ordusunu “divar”dan içəri salmaqla məğlub edən padşah idi və o, “dəmir pərdə”nin divarını yıxmaqla düşmənin məğlub edən Reyqanı təmsil edir.

Kir birinci Buşu təmsil edir, çünki Kir Böyük Kir kimi tanınır, Corc Buş ata isə Böyük Buşdur, sonuncu Buş isə Kiçik Buşdur.

Çünki bu iki padşah və onların təmsil etdikləri iki tarix əslində bir simvoldur. Onlardan biri Babilin hökmranlıq edəcəyi yetmiş ili göstərir. Həmin yetmişillik dövr təyin olunmuş vaxtına e.ə. 538-ci ildə çatdı və Darius tərəfindən təmsil olunur. Yetmişillik əsarətin tamamlanması isə təyin olunmuş vaxtına e.ə. 536-cı ildə çatdı və Kir tərəfindən təmsil olunur. Onlar birlikdə peyğəmbərlik nurunun möhürünün açılmalı olduğu “axır zaman”ı təmsil edirlər. 1798-ci ildə Vəhy on dördün birinci mələyi “axır zaman”a gəldi və Bacı Uayt deyir ki, həmin mələk “İsa Məsihin Özündən başqa heç kəs deyildi.”

Kirşun üçüncü ilində Allahın xalqının şahzadəsi və mələklərin baş mələyi Mikayıl aşağı enərək Kirşla məşğul oldu və Allahın xalqına Yerusəlimə qayıtmağa, şəhəri, məbədi, küçələri və divarları yenidən qurmağa imkan verəcək üç fərmanın birincisini Kirşun elan etməsinə səbəb olacaq nuru təsdiqlədi. Bu iş 1798-ci ildə “axır zamanında” başlayan birinci və ikinci mələklərin işini təcəssüm etdirirdi.

Axır zamanda, Daranın və Kirin günlərində Mikayılın enməsi 1798-ci ildə birinci mələyin gəlişini təmsil edirdi və birlikdə onlar 1989-cu ildə “axır zamanda” həmin eyni mələyin gəlişini göstərirlər. 1989 “axır zaman” dövrünü başladı və bu, həmçinin təyin olunmuş bir vaxt idi. Təyin olunmuş vaxt peyğəmbərlik xarakterli zaman dövrünün sona çatmasını bildirir. Müasir ruhani İsrail üçün ilk “Qadəş”də baş vermiş 1863-cü il üsyanı yüz iyirmi altı illik bir dövrün başlanğıcı idi; bu dövr 1989-cu ildə “təyin olunmuş vaxt”da sona çatdı. Yüz iyirmi altı, min iki yüz altmışın onda biri, yəni onluğu təşkil edir və 1798-ci ildə min iki yüz altmış ilin sonunda birinci mələyin hərəkəti tarix səhnəsinə daxil oldu. Yüz iyirmi altı ilin sonunda isə, 1989-cu ildə, üçüncü mələyin hərəkəti tarix səhnəsinə daxil oldu.

Daniel kitabının on birinci fəslinin birinci ayəsində Cəbrayıl təsvir olunan tarixin 1989-cu ildə, axır zamanda, Kir ilə başladığını müəyyənləşdirərkən diqqətli və dəqiq davranır. Böyük Kir burada daha böyük Buşu təmsil edir; onun ardınca üç padşah, sonra isə onların hamısından qat-qat varlı olacaq dördüncü bir padşah gələcəkdi. Beləliklə, bütün Yunanıstanı hərəkətə gətirən o dördüncü varlı padşah, 1989-cu ildən bəri altıncı prezidentdir.

Onuncu fəslin hadisələrində Daniel yas tutan kimi təqdim olunur və o, görüntünü seyr etdikcə, yas təcrübəsində Məsihin surətinə dəyişdirilir. İyirmi bir günlük yas dövrü dirilmə ilə yekunlaşan ölüm dövrünü təmsil edir. Onuncu fəsildə Mikayıl göydən enmişdir və Yəhuda yeddi ayəsində O enəndə Musanı dirildir. Vəhyin on birinci fəslində Musa (və İlyas) öldürülmüşdür və üç yarım rəmzi gün ərzində küçədə ölü vəziyyətdə qalırlar. Sonra Musa (İlyasla birlikdə) “böyük bir səs” vasitəsilə dirildilir.

Və üç gün yarımından sonra Allahdan gələn həyat ruhu onların içinə girdi və onlar ayaqları üstə durdular; onları görənlərin üzərinə böyük qorxu düşdü. Və göydən onlara belə deyən uca bir səs eşidilər: “Buraya qalxın.” Və onlar bulud içində göyə yüksəldilər; düşmənləri də onları gördü. Vəhy 11:11, 12.

Dirildən “böyük səs” baş mələyin səsidir və baş mələk Mikayıldır.

Çünki Rəbbin Özü nida ilə, baş mələyin səsi ilə və Allahın şeypuru ilə göydən enəcək; və Məsihdə ölənlər əvvəlcə diriləcəklər. 1 Salonikilərə 4:16.

Musanın və İlyasın öldürüldüyü və dirildildiyi tarixçə yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi tarixçəsidir. Bu tarixçə 11 sentyabr 2001-ci ildə Vəhy on səkkizinci fəslin mələyinin “birinci səsi” ilə başladı; Bacı Uayt bu səsin Nyu-York şəhərinin böyük binaları yerlə-yeksan edildiyi zaman gəldiyini bildirir. Vəhy on səkkizinci fəslin “ikinci səsi” isə tezliklə gələcək bazar qanunu zamanı səslənir; o zaman Allahın başqa sürüsü Babildən çağırılıb çıxarılır. Məhz həmin tarixçədə, möhürlənmə tarixçəsində, Danielin “marah” görüntüsünə baxmaqla Məsihin surətinə dəyişdirildiyi təmsil olunur; “marah” “mareh” görüntüsünün qadın cinsində olan ifadəsidir. Bu, “səbəbverici” görüntüdür; elə bir görüntü ki, ona baxanlarda görünən surətin yenidən hasil olmasına “səbəb olur”.

Möhürlənmənin həmin tarixi və Danielin onuncu fəsildəki dəyişdirilməsi, Musanın, İlyasın və Danielin təmsil etdiyi şəxsləri dirildib dəyişdirdiyi zaman Mikayılın enişini özündə ehtiva edir. O, dirilməni baş mələyin “uca səsi” ilə həyata keçirir və beləliklə, birinci və son səslərin arasında üçüncü bir “səs” təmin edir; həmin iki səs isə eynidir, çünki hər ikisi də Vəhy kitabının on səkkizinci fəslinin səsidir. Orta səs isə üsyanın təmsil olunduğu yerdir; çünki Mikayıl Musanı dirildəndə Şeytanla mübahisə etmədi, baxmayaraq ki, üsyanın müəllifi olan Şeytan etiraz etmək üçün orada idi.

Lakin baş mələk Mikayıl, Musanın cəsədi barəsində iblislə mübahisə edib çəkişdiyi zaman ona qarşı təhqiramiz bir ittiham irəli sürməyə cürət etmədi, ancaq dedi: “Qoy Rəbb səni məzəmmət etsin.” Yəhuda 7.

11 sentyabr 2001-ci ildə başlayıb tezliklə gələcək bazar günü qanunu ilə başa çatan möhürlənmə vaxtının başlanğıcı “Həqiqət”in imzası ilə qeyd olunmuşdur; çünki həmin dövrün ortasında, 2023-cü ilin iyulunda, baş mələyin uca səsi Onun orta səsini eşitməyi seçən Məsihdə ölüləri diriltmək işinə başladı. Qeyd edin ki, 2023-cü il 2001-ci ildən iyirmi iki il sonradır və iyirmi iki iki yüz iyirminin onda biridir; bu isə İlahiliklə bəşəriyyət arasındakı bağın rəmzidir və həmçinin bərpanın da rəmzidir.

2023-cü ilin iyulunda, İsa Məsihdən başqası olmayan o qüdrətli mələk, Həqiqət olan, həmçinin Mikayıl olan, əlində bir xəbər ilə enən Alfa və Omeqa. Onun əlindəki kiçik kitab, son günlərə qədər möhürlənmiş olan Daniel kitabının hissəsidir.

“Vəhydə Müqəddəs Kitabın bütün kitabları qovuşur və tamamlanır. Burada Daniel kitabının tamamlayıcı hissəsi vardır. Biri peyğəmbərlikdir; digəri isə vəhydir. Möhürlənmiş olan kitab Vəhy deyil, Danielin peyğəmbərliyinin axır günlərə aid olan hissəsidir. Mələk əmr etdi: ‘Amma sən, ey Daniel, bu sözləri gizli saxla və kitabı axır zamanadək möhürlə.’ Daniel 12:4.” Həvarilərin İşləri, 585.

Daniel peyğəmbərin son günlərə aid olan peyğəmbərlik hissəsi on birinci fəsildir. Bu, on birinci fəslin son altı ayəsidir; lakin daha dəqiq desək, həmin son altı ayədə təkrar olunan, fəslin daxilində

yer alan tarixçələrdir.

“İtirməyə vaxtımız yoxdur. Qarşımızda çətin zamanlar dayanır. Dünya müharibə ruhu ilə çalxalanır. Tezliklə peyğəmbərliklərdə haqqında danışılan müsibət səhnələri baş verəcək. Daniel kitabının on birinci fəslindəki peyğəmbərlik demək olar ki, tam yerinə yetməsinə çatmışdır. Bu peyğəmbərliyin yerinə yetməsi olaraq baş vermiş tarixin çoxu təkrar olunacaq.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Daniel kitabının on birinci fəslinin on altıncı ayəsi qırx birinci ayədə təkrarlanan bir tarixi təsvir edir; çünki həmin ayədə şimal padşahı əzəmətli ölkədə dayanır. On altıncı ayənin tarixi, Roma sərkərdəsi Pompeyin Yəhudanı və Yerusəlimi əsarət altına aldığı zamanı müəyyən edir.

Lakin ona qarşı çıxan şəxs öz istədiyinə görə hərəkət edəcək və heç kəs onun qarşısında dayana bilməyəcək; o, izzətli ölkədə dayanacaq və o ölkə onun əli ilə məhv ediləcək. Daniel 11:16.

Bu ayəni, ayədən əvvəl gələn ayələrin nəzərdən keçirilməsi üçün bir dayaq nöqtəsi kimi istifadə etməyi niyyət edirəm; buna görə də əvvəlcə bu anlayışı müəyyənləşdirəcəyəm. Məqsədimiz göstərməkdir ki, üçüncü və dördüncü ayələrdə Böyük İsgəndərin səltənətinin parçalanmasından sonra gələn tarix 1989-cu ildə başlayır və daha sonra hazırkı Ukrayna müharibəsini, Putinin Qərbin qüvvələri üzərində qələbəsini və Putinin sonrakı məğlubiyyətini müəyyən edir; bu isə on altıncı ayəyə aparıb çıxarır.

“Misir şimal padşahı Antioxun qarşısında dayana bilmədiyi kimi, Antiox da indi öz üzərinə gələn romalıların qarşısında dayana bilmədi. Artıq heç bir padşahlıq bu yüksələn qüdrətə müqavimət göstərə bilmirdi. E.ə. 65-ci ildə Pompey Antiox Asiatikusu mülklərindən məhrum edib Suriyanı Roma əyalətinə çevirdiyi zaman Suriya fəth edildi və Roma imperiyasına qatıldı.

“Həmin qüdrət həm də Müqəddəs Torpaqda durmalı və onu yeyib-bitirməli idi. Roma e.ə. 161-ci ildə Allahın xalqı olan yəhudilərlə ittifaq vasitəsilə əlaqəyə girdi; həmin tarixdən etibarən o, peyğəmbərlik təqvimində görkəmli yer tutur. Lakin o, Yəhudəyə üzərində yurisdiksiyanı e.ə. 63-cü ilədək faktiki fəth yolu ilə əldə etmədi; və bu da aşağıdakı qaydada oldu.”

“Pont padşahı Mitridata qarşı yürüşündən Pompey geri qayıtdıqda, Yəhudəyə taxtı uğrunda iki rəqib — Hirkan və Aristobul — mübarizə aparırdı. Onların işi Pompeyin qarşısına çıxarıldı; o da tezliklə Aristobulun iddialarının ədalətsizliyini sezdi, lakin çoxdan arzuladığı Ərəbistana yürüşünü başa vurana qədər bu məsələ üzrə qərarı təxirə salmaq istədi və sonra qayıdıb onların işlərini ədalətli və münasib görünəcək şəkildə nizama salacağına söz verdi. Pompeyin həqiqi niyyətini duyan Aristobul tələsik Yəhudəyaya qayıtdı, öz təbəələrini silahlandırdı və güclü bir müdafiəyə hazırlaşdı; çünki qabaqcadan görürdü ki, nəyin bahasına olursa-olsun əlində saxlamağa qərar verdiyi tac başqasına veriləcək. Pompey qaçağı yaxından təqib etdi. O, Yerusəlimə yaxınlaşdıqda, Aristobul öz tutduğu yoldan peşman olmağa başlayaraq onu qarşılamağa çıxdı və tam təslimiyyət və böyük məbləğdə pul vəd etməklə məsələni yoluna qoymağa çalışdı. Pompey bu təklifi qəbul edərək, pulu almaq üçün bir dəstə əsgərin başında Qabinini göndərdi. Lakin həmin general-leytenant Yerusəlimə çatanda darvazaların onun

üzünə bağlandığını gördü və divarların başından ona şəhərin bu razılaşmaya əməl etməyəcəyi bildirildi.”

“Pompey, bu yolla cəzasız olaraq aldadılmağa imkan verməyərək, yanında saxladığı Aristobulu zəncirə vurdu və dərhal bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə yürüş etdi. Aristobulun tərəfdarları həmin yeri müdafiə etmək tərəfdarı idilər; Hirkannın tərəfdarları isə qapıları açmaq tərəfdarı idilər. Sonuncular çoxluqda olub üstün gəldiklərindən, Pompeyə şəhərə sərbəst giriş verildi. Bundan sonra Aristobulun tərəfdarları məbəd dağında geri çəkildilər; onlar həmin yeri müdafiə etməkdə nə qədər qəti idilərsə, Pompey də oranı ələ keçirməkdə bir o qədər qəti idi. Üç ayın sonunda divarda hücum üçün yetərli bir yarıq açıldı və yer qılnc gücünə alındı. Bunun ardınca baş verən dəhşətli qırğında on iki min nəfər öldürüldü. Tarixçinin müşahidə etdiyinə görə, ilahi xidmətlə məşğul olan kahinləri sakit əllə və sarsılmaz qətiyyətlə adət etdikləri işi davam etdirərkən görmək çox təsirli bir mənzərə idi; sanki ətraflarında baş verən vəhşi təlatümdən bixəbər idilər, halbuki ətraflarında onların dostları qılıncdan keçirilir, çox zaman isə onların öz qanı qurbanlarının qanına qarışırdı.”

“Müharibəyə son qoyduqdan sonra Pompey Yerusəlimin divarlarını dağıtdı, bir neçə şəhəri Yəhudeyanın yurisdiksiyasından Suriyanın yurisdiksiyasına keçirdi və yəhudilərə xərac qoydu. Beləcə, Yerusəlim ilk dəfə fəth yolu ilə “gözəl ölkə”ni onu tamamilə məhv edənədək dəmir məngənəsində saxlayacaq olan həmin qüvvənin əlinə verildi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Bu araşdırmanı növbəti məqaləmizdə davam etdirəcəyik.

Allahın xalqı arasında heç bir mübahisə və ya çalxantının olmaması, onların sağlam təlimdən möhkəm yapışdıqlarına dair qəti dəlil sayılmamalıdır. Qorxmağa əsas var ki, onlar həqiqətlə yanlış aydın şəkildə ayırd edə bilmirlər. Müqəddəs Yazıların araşdırılması ilə heç bir yeni məsələ ortaya çıxmıdıqda, insanları həqiqətə malik olduqlarına əmin olmaq üçün Müqəddəs Kitabı özləri araşdırmağa sövq edəcək heç bir fikir ayrılığı meydana gəlmədikdə, qədim zamanlarda olduğu kimi, bu gün də çoxları ənənəyə bağlı qalacaq və nə olduğunu bilmədikləri şeyə ibadət edəcəklər.

“Mənə göstərildi ki, mövcud həqiqət haqqında biliyə malik olduqlarını etiraf edənlərin çoxu nəyə inandıklarını bilmirlər. Onlar öz imanlarının dəlillərini anlamırlar. Onların indiki zaman üçün olan işə dair düzgün qiymətləndirmələri yoxdur. Sınaq vaxtı gəldikdə, indi başqalarına vəz edən elə adamlar olacaq ki, tutduqları mövqeləri araşdırarkən, qənaətbəxş səbəb göstərə bilmədikləri bir çox məsələlərin olduğunu görəcəklər. Beləcə sınaqdan keçirilməyincə, onlar öz böyük cahilliklərini bilmirdilər. Kilsədə də elələri çoxdur ki, nəyə inandıklarını başa düşdüklerini fərz edirlər; lakin mübahisə ortaya çıxana qədər öz zəifliklərini bilmirlər. Eyni imana malik olanlardan ayrıldıqda və öz inanclarını izah etmək üçün təkbəşinə, tənha dayanmağa məcbur olduqda, həqiqət kimi qəbul etdikləri şey barəsində fikirlərinin nə qədər qarışıq olduğunu görüb təəccüblənəcəklər. Şübhəsizdir ki, aramızda yaşayan Allahdan uzaqlaşma və insanlara yönəlmə olmuşdur; beləliklə ilahi hikmətin yerinə bəşəri hikmət qoyulmuşdur.

“Allah Öz xalqını oyadacaq; əgər başqa vasitələr nəticə verməzsə, onların arasına bidətlər girəcək və bu bidətlər onları ələyərək samanı buğdadan ayıracaq. Rəbb Öz Kəlamına iman edənlərin hamısını yuxudan oyanmağa çağırır. Bu vaxta münasib olan qiymətli işıq gəlmişdir. Bu, məhz üzərimizə gəlməkdə olan təhlükələri göstərən Müqəddəs Kitab həqiqətidir. Bu işıq bizi Müqəddəs Yazıları səylə araşdırmağa və tutduğumuz mövqeləri son dərəcə ciddi şəkildə yoxlamağa yönəltməlidir. Allah istəyir ki, həqiqətin bütün yönləri və mövqeləri dua və oruc ilə hərtərəfli və ısrarlı surətdə araşdırılsın. İmanlılar həqiqətin nədən ibarət olduğuna dair fərziyyələr və qeyri-müəyyən təsəvvürlər üzərində rahatlanmamalıdır. Onların imanı Allahın Kəlamı üzərində möhkəm təməl tapmalıdır ki, sınaq vaxtı gəldikdə və onlar öz imanlarına görə cavab vermək üçün məclislər önünə gətirildikdə, özlərində olan ümidin səbəbini həlimlik və qorxu ilə bəyan etməyə qadیر olsunlar.”

“Qızışdırın, qızışdırın, qızışdırın. Dünyaya təqdim etdiyimiz mövzular bizim üçün canlı bir gerçəklik olmalıdır. İmanımızın əsas maddələri hesab etdiyimiz təlimləri müdafiə edərkən heç vaxt tamamilə sağlam olmayan dəlillər işlətməyə özümüzə yol verməməyimiz mühümdür. Belə dəlillər bir müxalifi susdurmağa yaraya bilər, lakin onlar həqiqətə şərəf gətirmir. Biz elə sağlam dəlillər təqdim etməliyik ki, onlar yalnız rəqiblərimizi susdurmaqla qalmayıb, həm də ən yaxın və ən ciddi araşdırmaya tab gətirsin. Özlərini mübahisəçi kimi yetişdirmiş olanlar üçün böyük təhlükə vardır ki, onlar Allahın Kəlamı ilə ədalətlə davranmasınlar. Bir müxaliflə qarşılaşarkən, sadəcə imanlıya inam verməyə çalışmaqdan, mövzuları onun zəhnində əminlik oyadacaq tərzdə təqdim etmək bizim səmimi səylə göstərdiyimiz məqsəd olmalıdır.”

“İnsanın zehni tərəqqisi nə qədər böyük olursa-olsun, o, bir an belə düşünməsin ki, daha böyük nur əldə etmək üçün Müqəddəs Yazıları dərinlən və fasiləsiz araşdırmağa ehtiyac yoxdur. Bir xalq olaraq biz fərdi şəkildə peyğəmbərliyin tədqiqatçıları olmağa çağırılmışıq. Biz ciddi səylə ayıq-sayıq olmalıyıq ki, Allahın bizə təqdim edəcəyi hər hansı nur şüasını ayırd edə bilək. Həqiqətin ilk parıltılarını tutmalıyıq; və dua ilə müşayiət olunan tədqiqat vasitəsilə daha aydın nur əldə edilə bilər ki, bu da başqalarının önünə gətirilə bilər.

“Allahın xalqı rahatlıq içində olub indiki nurlanması ilə kifayətləndikdə, əmin ola bilərik ki, O, onlardan razı qalmayacaq. Onun iradəsi budur ki, onlar özləri üçün saçan artmış və durmadan artan nuru qəbul etmək üçün daim irəliləsinlər. Kilsənin indiki mövqeyi Allaha xoş deyil. Onlara daha artıq həqiqətə və daha böyük nura ehtiyac duymama hissini verən bir özünəgüvən araya girmişdir. Biz elə bir zamanda yaşayırıq ki, Şeytan sağ tərəfdə də, sol tərəfdə də, önümüzdə də, arxamızda da fəaliyyət göstərir; lakin biz bir xalq olaraq yuxudayıq. Allah istəyir ki, Onun xalqını hərəkətə oyadan bir səs eşidilsin.” Testimonies, 5-ci cild, 707, 708.